

7 maj 2020

En motvillig kontemporär historiebrevbeskrivning från världen i karantän

Det kan inte ha gått många förbi att vi nu genomlever en av de större kriserna som drabbat världen på mycket länge. Spaltneter av mer eller mindre läsvärd material pumpas dagligen ut från ackrediterade nyhetsbyråer, myndigheter, företag, bloggar och sociala medier drunknar i spekulation om när diverse temporära restriktioner kan komma att hävas. Politiker, doktorer, jurister, statsvetare och kommunikatörer har alla en åsikt och ett ord som ska vara med i laget. Ena veckan handlar all rapportering om viruset, dess utformning och dess spridningsgrad. Andra veckan så recenserar morgonshowerna skrivbordslösningar för hemmakontoret.

I sanning, det går inte att undvika faktumet att coronaviruset har förändrat vårt sett att leva och att det kommer fortsätta att göra så för den överskådliga framtiden.

Tack vare det 21a århundradets massiva framsteg inom informationsteknologi så sprids nyheter snabbare än de någonsin gjorts förut. På många sett har detta varit oss till gagn, framförallt när det kommer till att isolera och stoppa spridningen av coronaviruset så gått det går. Länder som drabbades hårt och tidigt har kontinuerligt kunnat bidra med information och lärdomar till länder som drabbats i ett senare skede och människor som funnit sig inlåsta inomhus, borta från vänner och familj, har kunnat kommunicera med sina nära och kära.

Det finns dock negativa sidor med hur tekniken används. Som Winston Churchill sa, "låt aldrig en bra kris förslösas". Detta är något som många verkar ha tagit till sig, privatpersoner som företag, i pandemins spår. Att öppna en brittisk tabloid eller en amerikansk dagstidning i detta tidevarv är som att recensera den nordkoreanska Billboardlistan; det finns ett visst utbud att tala om, men kikar man närmare så verkar allt bara vara olika versioner av mer eller mindre samma sak.

Politik? Corona. Ekonomi? Corona. Juridik? Corona. Sport? Corona. Musik? Corona. Populärkultur? Corona. Resor? Corona? Humor? Corona. Översatureringen är ett faktum. Efter att ha nått toppen den 12e mars så har antalet nyhetsökningar för coronaviruset i USA dalat med nästan 78 procent fram tills slutet av april månad. I parker och friluftsområden runt mitt boende i Tower Hill, östra centrala London så har antalet motionärer inte bara ökat utan även fått sällskap av picknickande par och yogaklasser.

Den generella hänsynen till sjukvården och folks respekt för personer med riskyrken har hittills inte bara varit formidabel, den har varit rent utsagt förvånande. Här syns återigen styrkan av vårt kontemporära medielandskap, men också dess svaghet. En total Blitz av coronarelaterade nyheter fäste tidigt en känsla av masspanik hos de flesta i länder som drabbades hårt av viruset, men den ihållande nyhetsbarragen har nu istället gett vika för en kommunal känsla av utmattning och protest.

Ju mer vardagen ändras permanent, ju fler institutionella sanningar och vardagliga stapelvaror som försvinner, desto mindre vilja finns det kvar till att fortsätta isolera sig med livet på paus. Det som för några månader sen var nytt, och kanske till och med spännande, har nu för många kommit att bli ett stort problem utan slut i sikte. Många kritiker av höjt

Ludvig Hambræus, deltagare i Centerpartiets internationella akademi och praktikant på Liberal Democrats, London, Storbritannien

7 maj 2020

rösten mot USA och landets till synes envetna försök att återgå till någon form av normaltillstånd, men denna kritik faller lätt platt då belackarnas egna hemvister valt att överhuvudtaget inte ha diskussionen mellan regeringsmakt och befolkningen om, hur och när vardagen som man tidigare kommit att känna den potentiellt skulle kunna återkomma.

I Storbritannien uttalade sig vikarierande premiärminister Dominic Raab om tillståndet i landet vid tillfället för karantänens förlängande i mitten av april månad med beskedet att pubar och restauranger på de brittiska öarna inte skulle kunna öppna förens i augusti eller september. Hur den situationen nu än kommer att spela ut sig i realiteten så är en sak säker: västerländska demokratier som USA och Storbritannien har små möjligheter att fiskalt överleva tre månader till med stora delar av sin arbetsföra befolkning under lås och bom och ingen möjlighet att hålla sin befolkning inlåsta på ett sätt som till slut inte kommer närma sig det kontraproduktiva.

Många människor, på bägge sidorna av Atlanten, har sakta börjat inse detta faktum och frågor riktas nu mer frekvent till makthavare i Washington och London om och när rådande restriktioner kommer upphöra att gälla.

Detta är givetvis en komplex fråga och ingenting som man kan improvisera fram ett svar på under en individuell presskonferens, även om en viss amerikansk president försöker sitt bästa. Vad frågan om återöppnandet av samhället dock effektivt sätter fingret på är den något obekväma sanningen att vi vid karantänens införande satte resten av världen på paus. Nu, yrvakna ur vår isolering, söker vi istället panikslagna spola tillbaka bandet för att se vad vi missat tack vare våra coronaförsedda skygglappar.

Den obekväma sanningen är dock den att andra händelser i världen har fortsatt att spela ut sig precis som vanligt, oavsett hur lite det skrev om det vid tiden. Med stimmig blick börjar det nu diskuteras så sakteliga vilka stora händelser man missat och vilka konsekvenser som kan komma av det. Vad innebär ett potentiellt maktskifte i Nordkorea för situationen på den koreanska halvön och i världspolitiken? Analytiker i USA är på bollen, men frågar du mannen på gatan så är det med största sannolikhet nyheter för denne att en av världens sista kommunistiska regimer kan stå inför en av sina största omvälvningar någonsin. Hur kommer den ekonomiska återhämtningen drabbas av att priset på råolja för första gången någonsin sjönk in på negativt territorium? Få amerikaner har sannolikt reflekterat över hur USA:s geopolitiska position kan komma att påverkas av en förlust i nationell energiförsörjning.

På samma tema så har nyheten att världens system för framtagning och distribution av mat närmar sig riskzonen för kollaps helt försvunnit, för att istället ge plats för den ständigt ökande minut-för-minut rapporteringen av virusets framfart. Nyhetssökningar för coronaviruset är även efter att branschledande företag tagit ut en helsida i USA för att varna om den potentiellt stundande krisen långt före sökningar på global matbrist, nästan 43 till 1.

Det är uppenbart så att vi just nu upplever en viss "ser inte skogen för alla träd"-effekt när det kommer till hur vi sällar vad som har nyhetsvärde och vad som inte har det. Att lägga ut vad som helst och kalla det nyheter så länge det på något sätt kan kopplas till den pågående pandemin hjälper inte. Tvärtom så skadar det vår möjlighet att urskilja mellan vad som exakt kommer att förändras efter att den initiala vågen av coronavirus har passerat och livet förhoppningsvis kan börja återgå till hur det var tidigare och vad som

Ludvig Hambræus, deltagare i Centerpartiets internationella akademi och praktikant på Liberal Democrats, London, Storbritannien

7 maj 2020

kommer att ha ändrats så till den grad att det nu konstituerar ett problem och därför kommer behöva vår fulla uppmärksamhet för att lösas.

Tiden kommer att komma då vi kommer finna oss på dalsidan av kurvan och inse att skadan som åsamkades av pandemin mycket väl kan komma att få både transdisciplinära och globala följdverkningar inom ekonomi, diplomati och politik vars långtidseffekter potentiellt kan överskugga de åsamkade av pandemin i sig.

Det är därför jag numera något motvilligt finner mig i det bristfälliga utbudet av ämnen att rapportera om. En överväldigande majoritet av diskursen cirkulerar kring pandemins primära effekter, vilket får till konsekvens att få diskutera coronavirusets övriga konsekvenser på det samhälle vi vant oss vid att leva i. Min personliga, högst sticknålsaktiga åsikt ska tilläggas, i frågan är att väldigt många kommer ha ett bryskt uppvaknande när regeringen väl släpper på restriktionerna.

Sedan restriktionerna infördes så har deras kvarvarande och de uppoffringar som folk behövt göra, ekonomiska likväl som andra, motiverats med en nästintill krigstidsaktig retorik. Att genom detta förfarande skapa en känsla av allvar och mana till social lydnad verkar på ytan som en vettig metod, men som Clausewitz sa: "krig är av naturen våldsamt, interaktivt och fundamentalt politiskt", något som ett virus inte är - de politiska konsekvenserna till trots.

Virologi är varken våldsamt eller politiskt, och inte heller är det för de flesta påtagligt interagerande. Trots detta så har både regeringen Johnson och Trumpadministrationen motiverat sina civilrättsliga inskränkningar med denna typ av retoriska utspel. I farans riktning finner vi framförallt statsmaktens möjlighet att under krigstidens dimma anskaffa sig nya exekutiva maktmedel och kasta av sig oken maktodelning och granskning. Förändringar som sedermera kan komma att kvarstå utan åtgärd när den initiala krisen är över.

Eurasia Groups Mark Hannah säger det väl:

"Trump moved to depose the head of the watchdog panel responsible for supervising how the trillions of dollars of pandemic relief is spent. The logic appears to be that if the war economy warranted an enormous relief package, the politics of wartime should excuse the firing of bureaucrats deemed disloyal by the president."

Författarinnan Rosa Brooks skriver även hon väl på temat:

"[She] points to the many ways in which the distinction between wartime and peacetime is nontrivial. [...] in an era of endless wars, these distinctions get muddled. 'If we can't tell whether a particular situation counts as war, we can't figure out which rules apply. ... Ultimately, we lose our collective ability to place meaningful restraints on power and violence.' Or, as Cicero put it, 'in time of war, the law is silent.'"

Det ska även tilläggas att denna typ av retorik i ett land som England eller USA, där man fortfarande har flera reella krig färskt i folkminnet, troligtvis kommer dra undermedvetna analogier mellan dessa kriser och vad som nu är förestående. Detta är bekymmersamt då konflikter som dessa historiskt, även om det finns aktuella undantag, oftast har en tydlig start- och slutpunkt. Nu finns risken att man deklarerar "seger" mot viruset innan en andra eller tredje våg slår, vilket riskerar att bidra till desillusioneringen hos befolkningen och minska effektiviteten av kommande åtgärningar.

Ludvig Hambraeus, deltagare i Centerpartiets internationella akademi och praktikant på Liberal Democrats, London, Storbritannien

7 maj 2020

Sammanfattning

Således så verkar det förekomma en viss dissonans mellan den allmänna uppfattningen av coronavirusets följdverkningar och den som hålls av regeringsföreträdare, en dissonans som späds på ytterligare av ökad konsumtion av en endimensionell mediadiet och otydlig kommunikation från makthavare.

Än så länge håller sig folk mestadels inom ramarna som satts upp av regeringen, men det går att skönja en ökande rastlöshet och medvetenhet inför realiteten att ekonomiska, politiska och diplomatiska konsekvenser riskerar att bli värre för varje dag som samhället står still.